

Aktuellt från BIG-gruppen den 28 april 2023

Trygghetsarbetet i skolan

- BIG erbjuder i samarbete med familjestödet, på Vålfärd Gävle, en utbildning som heter "Tala om oron". Den är riktad till personal i förskola och skola. Insatsen syftar till att öka personalens kunskap om hur man kan prata med vårdnadshavare när man känner en oro för deras barn. Utbildningen ger även en ökad kunskap om anmälningsplikten enligt socialtjänstlagen.

Vi har genomfört en utbildning för all personal på Sörbyskolan, samt för personalen på Lillmyrans föräldrakooperativ. Vi har även genomfört ett samlat utbildningstillfälle för skolpersonal från olika skolor samt ett för förskolepersonal och dagbarnvårdare från olika verksamheter i Gävle.

- BIG har i samarbete med utbildning Gävle genomfört en nätverksträff för de som ansvarar för elevråden ute i Gävles grundskolor.
- Vi har genomfört ett utbildningstillfälle i det våldsförebyggande programmet Agera tillsammans. Programmet vänder sig till elever på mellanstadiet och både skolpersonal och personal från elevhälsa och fältgrupp deltog i utbildningen.
- Vi har genomfört en påbyggnadsdag för de som tidigare gått utbildning i Mentorerna i våldsprevention - MVP och Agera tillsammans. Rebecka Andersson från Unizon, föreläste om porrens koppling till våld och Rodin Hajo från Shanazi hjältar föreläste tillsammans med Sara Kindberg Johansson från Barnahus, om hedersrelaterat våld. Utöver föreläsningar fick deltagarna möjlighet att utbyta erfarenheter om sin skolas våldsförebyggande arbete.
- Vi har genomfört en utbildning i Främjande arbete i skolan. Utbildningen vände sig till skolpersonal i grund och gymnasieskolan och hade ett normkritiskt perspektiv.
- Vi har medverkat vid ett utbildningstillfälle i Machofabriken med Shanazi hjältar.
- Vi har bjudit in till en utbildningsdag i gruppstärkande arbete i skolan. Syftet med dagen är att ge skolpersonal konkreta verktyg för hur de kan arbeta praktiskt med olika övningar för att stärka grupper och skapa ett gott skolklimat.

Gävlemodellen:

Syftet med Gävlemodellen (GM) är att förena Skolverkets forskningsresultat som presenteras i rapporten "Utvärdering av metoder mot mobbning" med de krav som ställs på verksamheten i framför allt skollagen och diskrimineringslagen. Insatsen sker i samarbete mellan UG, BIG och Högskolan i Gävle (HIG).

GÄVLEMODELLEN

3. Styrdokument

- FN:s Barnkonvention
- Läroplanen kap.1,2
- Skollagen kap.1, 5, 6
- Diskrimineringslagen
- Trygghetsplan UG
- Arbetsmiljölagen
- Brottsbalken
- Socialtjänstlagen
- Verksamhetens egna styrdokument

4. Forskningsresultat

Bakgrund

Övergripande faktorer:

- Systematik
- Hela skolan-ansats
- Skolklimat
- Elevers delaktighet
- Framgångsfaktorer:
  - Elever, aktiviteter för trivsel
  - Kartläggning, uppföljning, utvärdering
  - Trygghetsplan
  - Åtgärder mobbade/mobbare
  - Personalutbildning
  - Rastvaktssystem
  - Rel. främj. insatser mellan elever
  - Ordningsregler
  - Disciplinära strategier
  - Dokumentation av ärenden

5. Implementering

- Majmöte, skolledn. Nyckelpers
- Hela skolan ansats, all personal
- Strategimöte 1
- Trygghetsplan
- Personalutbildare
- Kartläggning
- Strategimöte 2
- Utvärderings- o planeringsdag
- Processinriktade stödmaterial
  - Systematiskt kvalitetsarbete
  - Trygghetsplan
  - Trygghetsparmen

1. Målbild

Skapa ett gott skolklimat fritt från kränkningar, trakasserier, diskriminering och i en förlängning mobbing

2. Sammanfattning

Styrdokument + Forskning + Kartläggning =
Insatser o förhållningssätt
Systematiskt kvalitetsarbete = alla skolor "sin egen" GM

6. Trygghetsplan

- Främjande insatser
- Aktiva åtgärder / förebyggande arbete
  - Kartläggning
  - Analys, orsaker, slutsatser, mål
  - Åtgärder, förebyggande/främjande
  - Uppföljning och utvärdering
  - Dokumentation
  - Inflytande elever/personal
- Upptäcka, anmäla
- Utredande och åtgärdande

7. Långsiktigt stöd

- Enkeltkartläggning, 2 ggr/år
- Stöd tolka enkätresultatet, 2 ggr/år
- Nätverksträffar, 2 ggr/år för:
  - Skolledare
  - Trygghetsplan
  - Personalutbildare
- Enskild uppföljning med skolledare, 2 ggr/år
- Kompletterande digitala insatser 2 ggr/år för:
  - Nyanställd personal
  - Nya skolledare
  - Trygghetsplan
  - Personalutbildare

8. Forskning o ständig utveckling

- Sammanfatta o sprida nya forskningsrön
- Omsätta nya forskningsrön i våra insatser
- Egen forskning tillsammans med HiG
- Sprida goda exempel mellan skolor
- Skrivit en bok tillsammans

9. Omfattning

- Alla kommunala skolor och flertalet av friskolorna
- 500 "nyckelpersoner" driver detta arbete
- 15,000 elever F-3, 4-9, gy 1-3 är berörda
- Hösten 2020 är Gävle (åk 4-9) 40% bättre än riket 2011

- Ett möte med **styrgruppen** för GM har genomförts där Ola Johansson, ny grundskolechef deltog istället för tidigare grundskolechef.
- **Forskningsansatsen (ULF)** i samarbete Högskolan i Gävle (Silvia Edling, Guadalupe Francia) pågår i form av intervjuer med skolledare, pedagoger och elever. Samtliga intervjuer ska vara genomförda och analysarbetet påbörjat. Information gällande kommande forskningsstudie som HiG genomför tillsammans med LiU och Robert Thornberg har skickats ut till deltagande verksamheter. Det är en studie som Vetenskapliga rådet beviljat 5.7 miljoner kronor till och syftet är att titta på sambandet mellan det sociala klimatet på skolan och kränkningar, mobbing och elevers studieengagemang.
- Samtal med **Sodexo och Förenade Service** om att utbilda deras personal i Gävlemodellen har hållits och tagits emot väl. **Utbildningsinsatsen** planeras att hållas i början av höstterminen.
- **Enskilda uppföljande samtal** med samtliga **skolledare** som ingår i Gävlemodellen har genomförts. Omgång två har påbörjats och uppföljningar med 35 skolledare har hittills genomförts.
- En **nätverksträff för tryggteamsrepresentanter, personalutbildare och skolledare F-6** har genomförts tillsammans med BIG-kollegan Nanny Hörnqvist där temat bland annat handlade om kring kränkningar på nätet samt förebyggande arbete med elevernas språkbruk.
- En **nätverksträff för tryggteamsrepresentanter, personalutbildare och skolledare 7-9 samt gymnasiet** har genomförts där även kriminolog Jimmy Wessman deltog för att svara på frågor kring kriminalitet på skolorna och hur man kan arbeta förebyggande.

- Arbetet att tillsammans med elevrådsrepresentanter från ett antal skolor uppdatera frågorna i **Trygghetsenkäten 4-9** har slutförts. Den uppdaterade enkäten användes vid den senaste mätningen.
- Kontakt har tagits med **forskare Kristina Berntsson Hunehall** (Sexting – sexuella trakasserier på nätet) Kristina har bidragit med förslag på kompletterande frågor till **trygghetsenkäten 4-9** kring ämnet.
- **Föreläsning 4 april, Skapa trygghet för lärande och förebygg kränkande behandling**, med **forskare Robert Thornberg**, Linköpings Universitet, har genomförts där ca 100 personer deltog. Föreläsningen spelades in och har redan efterfrågats av skolledare som önskar att all personal ska ta del av innehållet som har fokus på det **sociala klimatet samt skolans ledarskap** och dess betydelse för elevernas trygghet och välmående.
- Inbjudan till insats 25 april, **Stöd i att tolka enkätresultat**, har skickats ut.
- Arbeta med att utveckla ”blankett” för kränkingsutredning har påbörjats med olika representanter från skolan. Blanketten behöver på något vis bli digital, ännu oklart hur. Arbetet fortlöper
- **Stöd till gymnasieskolorna** efter analys av enkäten som visar att gruppen ”övriga” (ej definierat sig som han/hon) sticker ut negativt. **Utbildningsinsats** utifrån ett **normkritiskt perspektiv planeras för samtliga gymnasieskolor**. Nanny ansvarar för insatsen.

Trygghetsarbete fritid

- Vi har haft frukostträffar med föreståndarna på fritidsgårdarna där vi har diskuterat aktuella ämnen.
- Vi har deltagit på olika möten i olika processer kring fritidsgårdarna som bl.a. handlar om tillgänglig fritidsgård, hemsidan, lokaler, utvecklingsarbeten och avtal.
- Vi har varit i Andersberg och informerat om vad Vuxenvandring innebär för personer som är intresserade av att vandra i Andersberg. Vi hade också med oss en representant från fältgruppen.
- Vi har anordnat så att fritidsgårdarnas personal har haft ett tillfälle i handledning.
- BIG har varit representerade under de olika stadsdelsnätverkens möten ute i stadsdelarna. Vi sitter också med i styrgruppen för stadsdelsnätverken som också haft möten.
- BIG har medverkat under en utvecklingsträff med personal och föreståndare från Gävles fritidsgårdar. Denna kväll hade vi temat Droger, Drogfri skola medverkade och informerade.

Övrigt

- Vi i BIG-gruppen deltar i olika arbetsgrupper inför Kampanjveckan **Gävle mot narkotika**. Bland annat planerar vi ett event där eleverna erbjuds delta i en filmtävling. Fina priser utlovas av bland annat The Dome, Fjärran Höjderbadet, GIF fotboll och Bio 7:an. Vi kommer även att delta aktivt under veckan ute på skolor och fritidsgårdar för att prata med ungdomar om narkotika.
- BIG firar sitt 30 års-jubileum med en föreläsning den 4/5 kl.17.20-19.30 i Sörbyskolans aula. Föreläsare är journalisten och debattören Atilla Yoldas som kommer prata om jämställdhet, maskulinitetsnormer och mäns våld mot kvinnor, samt hur det var att utsättas för rasism under uppväxten. Han pratar vidare om vad vi alla kan göra för att gemensamt skapa förändring.
- Vi har förberett oss inför flytten av BIGs verksamhet till nya lokaler, med packning, sortering, samt administrativa frågor.

Övrigt

- En representant i BIGs arbetsgrupp arbetar under vårens som gruppleadare för en barngrupp på Grinden. Barnen går på lågstadiet och har det gemensamt att någon av deras föräldrar har ett missbruk.
- En representant i BIG-gruppen verkar som nätverksledare i kommunens nätverkslag. En nätverksledare har till uppgift att, utifrån beställarens önskemål, leda komplexa möten. Vid nätverksmötet samlas de personer och nätverk som beställaren önskar för att sedan dela information och planera framtida insatser utifrån ett för mötet givet syfte.

Nanny 2022-04-24